

Mišljenje 27/2025 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 o primjerenosti zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini

Doneseno 16. listopada 2025.

This language version has not yet been proofread.

Sažetak

Europska komisija potvrdila je 22. srpnja 2025. Nacrt provedbene odluke o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Istog je dana u okviru postupka službenog donošenja Nacrta odluke zatražila mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB).

Nacrtom odluke mijenja se i dopunjuje prethodna odluka o primjerenosti koja se odnosi na Ujedinjenu Kraljevinu, a koja je u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva donesena u lipnju 2021. EDPB-ova procjena primjerenosti razine zaštite koja se pruža u Ujedinjenoj Kraljevini temelji se na razmatranju Nacrta odluke i stoga se odnosi na promjene u zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i na elemente istaknute u prethodnoj odluci o primjerenosti.

Kao glavni izvor Europski odbor za zaštitu podataka koristio je Preporuke o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva donesene 2. veljače 2021., kao i Preporuke EDPB-a 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora te relevantnu sudsku praksu. EDPB pozdravlja kontinuirano usklađivanje okvira za zaštitu podataka Ujedinjene Kraljevine i EU-a, bez obzira na nedavne promjene relevantnog pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine. U tom je kontekstu važno naglasiti da Europski odbor za zaštitu podataka ne očekuje da će pravni okvir Ujedinjene Kraljevine biti preslika europskih zakona o zaštiti podataka, već je cilj ovog mišljenja utvrditi posebne aspekte pravnih promjena i razvoja situacije od donošenja prve odluke o primjerenosti koji mogu utjecati na razinu zaštite i istaknuti ono što je potrebno dodatno pojasniti, na što je potrebno obratiti pozornost, što je potrebno pratiti i što izaziva zabrinutost.

EDPB u tom pogledu skreće pozornost na sljedeće nalaze:

EDPB primjećuje promjene pravila kojima se uređuje daljnji prijenos osobnih podataka trećim zemljama, posebno novi okvirni popis elemenata koje treba uzeti u obzir u ispitivanju primjerenosti koji ne uključuje važne elemente navedene u prethodnom ispitivanju primjerenosti kad je riječ o Ujedinjenoj Kraljevini. EDPB smatra da je potrebno detaljnije razmotriti taj aspekt i novi kriterij „poželjnosti olakšavanja prijenosa osobnih podataka u Ujedinjenu Kraljevinu i iz nje” te potiče Europsku komisiju da posebno dodatno razradi svoju procjenu i prati razvoj i praktičnu provedbu novog ispitivanja primjerenosti.

EDPB prima na znanje važne promjene u načinu na koji se u Ujedinjenoj Kraljevini regulira automatizirano donošenje odluka, a posebno uvođenje blažeg pristupa i dodjela novih ovlasti ministru. Područje primjene i diskrecijska priroda tih ovlasti mogli bi izazvati znatnu zabrinutost, npr. zbog njihova opsega, posebno s obzirom na regulatorno okruženje koje se brzo mijenja i napredak automatiziranih tehnologija. EDPB poziva Europsku komisiju da analizira te ovlasti i prati sve promjene u tom pogledu. EDPB podsjeća i na važnost konstruktivnog preispitivanja koje provodi čovjek kako bi se osigurala usklađenost sa zaštitnim mjerama automatiziranog donošenja odluka te stoga potiče Europsku komisiju da u konačnoj odluci o primjerenosti dodatno razradi moguća izuzeća od prava ispitanika na ljudsku intervenciju i da prati provedbu tih promjena u praksi.

EDPB smatra da je ključno procijeniti proširena izuzeća radi nacionalne sigurnosti na temelju okvira za izvršavanje zakonodavstva te je i dalje posebno oprezan u pogledu svih izuzeća od načela proporcionalnosti i zahtjeva za obradu osobnih podataka u zakonite svrhe. Osim toga, svim izuzećima od ovlasti nadzornog tijela trebalo bi pristupiti s oprezom. Svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih Poveljom EU-a o temeljnim pravima mora poštovati bit tih prava i sloboda te, podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih

osoba. EDPB poziva Europsku komisiju da u konačnoj odluci o primjerenosti dopuni procjenu i da posebno prati praktičnu primjenu izuzeća radi nacionalne sigurnosti koja se odnose na tijela za izvršavanje zakonodavstva.

EDPB napominje da aktivnosti obrade koje provode tijela nadležna za izvršavanje zakonodavstva mogu u posebnim okolnostima biti obuhvaćene pravilima koja se uobičajeno primjenjuju na obradu osobnih podataka koju provode nacionalna sigurnosna tijela. U tom smislu posebno bi trebalo paziti da se sustav zaštite podataka za obradu u području nacionalne sigurnosti ne proširi na kontekst koji nije povezan s nacionalnom sigurnošću. EDPB poziva Europsku komisiju da prati jesu li kvalificirana nadležna tijela u praksi sposobna jasno razlikovati svrhe obrade i tako se pridržavati odgovarajućeg pravnog okvira.

Iako EDPB prepoznaje da su sustav nadzora nad agencijama za izvršavanje zakonodavstva i mehanizmi pravne zaštite uglavnom nepromijenjeni, ponovno ističe potrebu da Europska komisija pomno prati primjenu korektivnih ovlasti i pravnih lijekova za ispitanike u okviru za zaštitu podataka u Ujedinjenoj Kraljevini.

Osim ponovnog uvođenja klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti i pravne obveze praćenja, EDPB naglašava kako je važno da Europska komisija provede obvezno preispitivanje u pravnom roku utvrđenom u Direktivi o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, uzimajući u obzir elemente koji su već navedeni u Provedbenoj odluci Komisije 2021/1773, kao i sve daljnje relevantne promjene.

Sadržaj

1.	UVOD	5
1.1.	Opće napomene.....	5
1.2.	Područje primjene ovog mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka	6
1.3.	Relevantne promjene pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine	7
2.	RELEVANTNE PROMJENE KOJE SE ODNOSU NA PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA.....	7
2.1.	Zaštitne mjere, prava i obveze.....	7
2.1.1.	Privola u kontekstu izvršavanja zakonodavstva	7
2.1.2.	Daljnji prijenosi.....	8
2.1.3.	Automatizirano donošenje odluka.....	9
2.1.4.	Zahtjevi povezani s evidentiranjem.....	10
2.1.5.	Izuzeća radi nacionalne sigurnosti za tijela za izvršavanje zakonodavstva	11
2.1.6.	Zajedničko vođenje obrade koju provode obavještajne agencije i tijela za izvršavanje zakonodavstva u Ujedinjenoj Kraljevini	12
2.1.7.	Pravo pristupa	13
2.1.8.	Nadzor i pravna zaštita.....	14
3.	Preispitivanje, trajanje i produljenje odluke	15

Europski odbor za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 51. stavak 1. točku (g) Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (dalje u tekstu „Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva”),

uzimajući u obzir članke 12. i 22. svojeg Poslovnika,

DONIO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

1. UVOD

1.1. Opće napomene

1. Europska komisija („Komisija”) potvrdila je 22. srpnja 2025. Nacrt provedbene odluke o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva („Nacrt odluke”). Istog je dana u okviru postupka službenog donošenja Nacrta odluke zatražila mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka („EDPB”). EDPB napominje da se Nacrtom odluke produljuje valjanost postojeće odluke o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini¹ za razdoblje od šest godina do 27. prosinca 2031. EDPB podsjeća da je prvotna odluka o primjerenosti trebala isteći 27. lipnja 2025., što znači da je već produljena u tehničkom smislu i s vremenskim ograničenjem² kako bi se Ujedinjenoj Kraljevini omogućilo da dovrši reforme u području zaštite podataka³. Kriterij koji je Komisija primijenila na tu procjenu je „je li zaključak da Ujedinjena Kraljevina osigurava primjerenu razinu zaštite i dalje činjenično i pravno opravdan s obzirom na razvoj događaja od donošenja prethodne odluke o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini”⁴. Stoga je Komisija svoju procjenu usmjerila na novo zakonodavstvo o zaštiti podataka, Zakon o korištenju i pristupu podacima („DUAA”), koji je stupio na snagu 20. kolovoza 2025. Komisija je posebno razmotrila elemente iz uvodne izjave 165. prethodne odluke o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini; svi su navedeni u Nacrtu odluke:

pravila [...] o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama i učinku koji bi on mogao imati na razinu zaštite podataka koji se prenose na temelju ove Odluke, djelotvornosti ostvarivanja pojedinačnih prava, uključujući sve relevantne promjene u propisima i praksi koje se odnose na iznimke ili ograničenja takvih

¹ Provedbena odluka Komisije (EU) 2021/1773 od 28. lipnja 2021. u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini (priopćeno pod brojem dokumenta C(2021) 4801).

² Provedbena odluka Komisije (EU) 2025/1225 od 24. lipnja 2025. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2021/1773 u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini (priopćeno pod brojem dokumenta C(2025) 3898).

³ Mišljenje 06/2025 u pogledu produljenja provedbenih odluka Europske komisije u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini, doneseno 5. svibnja 2025. i dostupno na sljedećoj poveznici https://www.edpb.europa.eu/system/files/2025-05/edpb-opinion-202506-uk-adequacyextension-gdpr-led_en.pdf.

⁴ Uvodna izjava 4. Nacrta odluke.

*prava. Praćenje Komisije temeljilo se, među ostalim elementima, na promjenama u sudskoj praksi i nadzoru koji obavljaju Ured povjerenika za informiranje i druga neovisna tijela.*⁵

2. Komisija na temelju te procjene zaključuje da Ujedinjena Kraljevina i dalje osigurava primjerenu razinu zaštite osobnih podataka koji se prenose iz Europske unije u Ujedinjenu Kraljevinu u okviru područja primjene Direktive (EU) 2016/680.
3. EDPB se slaže da bi se u procjeni prvenstveno trebalo usredotočiti na promjene zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine u području zaštite podataka i najvažnije elemente iz prethodne odluke o primjerenosti. EDPB smatra da je Komisija procijenila sve elemente navedene u članku 36. stavku 2. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i sve relevantne promjene općeg pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine izvan DUAA-a kad je zaključila da se općim pravnim okvirom Ujedinjene Kraljevine i dalje osigurava primjerena razina zaštite osobnih podataka koji se prenose iz Europske unije u Ujedinjenu Kraljevinu u okviru područja primjene Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Ipak, EDPB smatra da je u konačnoj odluci o primjerenosti dobrodošlo izričito pojašnjenje u tom pogledu. Osim toga, EDPB bi pozdravio pojašnjenje Komisije u vezi s tim hoće li u okviru praćenja i dalje kontinuirano procjenjivati te elemente.
4. S obzirom na to da se neke zakonodavne izmjene, pravni zahtjevi i zaštitne mjere na sličan način primjenjuju i u vladinu režimu pristupa i u okviru Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, odgovarajuće procjene EDPB-a uvrstit će se u ovo mišljenje i Mišljenje 26/2025 kako bi se osigurala dosljednost i potpunost.
5. EDPB napominje i da u skladu s člancima 47. i 94. Uredbe (EU) 2018/1725⁶ institucije, tijela, uredi i agencije Europske unije mogu prenositi osobne podatke u treću zemlju, područje, sektor ili međunarodnu organizaciju za koju je Komisija u skladu s člankom 36. stavkom 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva zaključila da osigurava primjerenu razinu zaštite, pod uvjetom da prijenos služi isključivo za zadaće koje su u nadležnosti voditelja obrade, bez potrebe za dodatnim odobrenjem. S obzirom na postojeću suradnju između Unijinih agencija za izvršavanje zakonodavstva, kao što su Europol i Eurojust, i njihovih pandana iz Ujedinjene Kraljevine, EDPB poziva Komisiju da u uvodnim izjavama Nacrta odluke podsjeti na tu pravnu mogućnost.

1.2. Područje primjene ovog mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka

6. U skladu s člankom 51. stavkom 1. točkom (g) Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, od Europskog odbora za zaštitu podataka očekuje se da Komisiji dostavi neovisno mišljenje za procjenu primjerenosti razine zaštite u trećoj zemlji. Zbog posebne situacije Ujedinjene Kraljevine Nacrtom odluke dopunjuje se odluka o primjerenosti iz 2021., koja je i dalje valjana za dijelove koji nisu posebno obuhvaćeni Nacrtom odluke. Isto tako, EDPS se ovim mišljenjem nadovezuje na svoje prethodno mišljenje i dodatno ga razrađuje⁷. Stoga se analiza i primjedbe EDPB-a iz tog mišljenja općenito i dalje primjenjuju.
7. Uzimajući u obzir prethodno navedeno i zbog ograničenog vremenskog raspona u kojem je EDPB trebao donijeti ovo mišljenje, EDPB se u svojim primjedbama i analizi usredotočio na odabrane točke

⁵ Uvodna izjava 6. Nacrta odluke.

⁶ Uredba (EU) br. 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ („EUDPR”), SL L 295, 21.11.2018., str. 39.

⁷ Mišljenje 15/2021 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 o primjerenosti zaštite osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini, doneseno 13. travnja 2021.

predstavljene u Nacrtu odluke, posebno ako su potrebna dodatna pojašnjenja, dodatne informacije ili buduće praćenje Komisije.

1.3. Relevantne promjene pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine

8. Kako je objašnjeno u Nacrtu odluke⁸, nakon isteka razdoblja provedbe dogovorenog u Sporazumu o povlačenju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine⁹ 31. prosinca 2020., Ujedinjena Kraljevina namjeravala je donijeti novi sustav zaštite podataka koji se razlikuje od pravnog okvira EU-a. Ujedinjena Kraljevina otad je donijela izmjene svojeg postojećeg okvira za zaštitu podataka, prvenstveno putem DUAA-a, kojima se predviđaju ograničene izmjene različitih aspekata okvira.
9. Ovo se mišljenje bavi relevantnim zakonodavnim promjenama uvedenima DUAA-om i načinom na koji te promjene utječu na zaštitu podataka u okviru Ujedinjene Kraljevine. Iako je cilj većine promjena uvedenih u okvir za zaštitu podataka u Ujedinjenoj Kraljevini pojasniti i olakšati usklađenost sa zakonom, EDPB smatra da bi Komisija trebala dodatno pojasniti i pažljivo pratiti neke od novih neispitanih pravnih promjena koje mogu utjecati na razinu zaštite, ovisno o njihovoj provedbi. Iz dodatnih objašnjenja koja je dostavila Komisija EDPB zaključuje da Komisija namjerava nadzirati razvoj nekih promjena te poziva Komisiju da u konačnoj odluci istakne područja koja namjerava pažljivo pratiti.

2. RELEVANTNE PROMJENE KOJE SE ODOSE NA PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA OBRADU OSOBNIH PODATAKA

2.1. Zaštitne mjere, prava i obveze

2.1.1. Privola u kontekstu izvršavanja zakonodavstva

10. EDPB prima na znanje objašnjenja Komisije o tehničkim izmjenama definicije privole¹⁰, uvjeta za dobivanje privole¹¹ i općeg usklađivanja koncepta privole u drugom i trećem dijelu Zakona o zaštiti podataka iz 2018. jer su uvodne izjave 35. i 36. Provedbene odluke 2021/1773 i dalje valjane, odnosno ta privola sama po sebi nije pravna osnova za obradu osobnih podataka, uključujući prijenos, u kontekstu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija.
11. EDPB odobrava to što je Komisija, slično procjeni iz 2021., ispitala primjenu privole u kontekstu izvršavanja zakonodavstva. EDPB podsjeća da „privola ispitanika ne bi smjela biti pravna osnova na temelju koje nadležna tijela obrađuju osobne podatke”¹². Stoga EDPB ponovno potvrđuje potrebu za

⁸ Vidjeti uvodnu izjavu 2. Nacrta odluke.

⁹ Razdoblje provedbe je vremensko razdoblje dogovoreno u Sporazumu o povlačenju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u kojem Ujedinjena Kraljevina više neće biti članica EU-a, ali će i dalje podlijevati pravilima EU-a i ostati članica jedinstvenog tržišta i carinske unije. Vidjeti Zakon o Europskoj uniji (Sporazum o povlačenju) iz 2020.

¹⁰ Vidjeti članak 69. stavak 2. točku 1.A Zakona o korištenju i pristupu podacima iz 2025., kojim će se uvesti sljedeća definicija privole: „dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim ispitanik izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka” (članak 4. točka 11. Opće uredbe o zaštiti podataka u Ujedinjenoj Kraljevini iz 2018.).

¹¹ Vidjeti članak 69. stavak 4. Zakona o korištenju i pristupu podacima iz 2025., kojim će se utvrditi uvjeti privole.

¹² Kako je EDPB naveo u uvodnoj izjavi 35. Preporuka 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, donesenih 2. veljače 2021.

provedbom takve analize pri procjeni razine zaštite na temelju članka 36. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva¹³.

2.1.2. Daljnji prijenosi

12. Ako nadležno tijelo s tijelima za izvršavanje zakonodavstva iz treće zemlje namjerava dijeliti osobne podatke obrađene na temelju dijela 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., primjenjuju se posebni zahtjevi. Točnije, takvi su prijenosi mogući ako se temelje na propisima koje je donio ministar ili, ako takvi propisi ne postoje, na temelju odgovarajućih zaštitnih mjera. Ako se prijenos ne može temeljiti ni na propisu ni na odgovarajućim zaštitnim mjerama, može se provesti samo u određenim „posebnim okolnostima” koje odgovaraju situacijama i uvjetima koji se smatraju „odstupanjima” u skladu s člankom 38. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.
13. Iako Komisija primjećuje da je „režim međunarodnih prijenosa osobnih podataka iz Ujedinjene Kraljevine i dalje vrlo sličan pravilima utvrđenima u poglavlju V. Direktive (EU) 2016/680”, u Nacrtu odluke navodi se i da je preformuliran pravni standard za odgovarajuće zaštitne mjere i propise kojima se odobravaju prijenosi, a koji su u prijašnjem članku 74.A Zakona o zaštiti podataka iz 2018. navedeni kao propisi o primjerenosti. Umjesto upućivanja na odgovarajuću razinu zaštite, novim „testom zaštite podataka” utvrđenim u članku 74.AB Zakona o zaštiti podataka iz 2018. zahtijeva se da standard zaštite ispitanika u trećim zemljama primateljicama ili međunarodnim organizacijama „nije znatno niži” od standarda predviđenog za ispitanike na temelju relevantnog zakonodavstva o zaštiti podataka u Ujedinjenoj Kraljevini.
14. U tom kontekstu EDPB napominje kako se čini da ministar u procjeni primjerenosti treba uzeti u obzir manje elemenata u skladu s člankom 74.AB stavkom 2. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. u odnosu na prethodna pravila za procjenu primjerenosti¹⁴. EDPB skreće pozornost na uklanjanje određenih čimbenika koji, prema njegovu mišljenju, imaju važnu ulogu u procjeni pruža li treća zemlja u načelu istovjetnu razinu zaštite osobnih podataka. To posebno uključuje (i) pravila treće zemlje u pogledu „javne sigurnosti, obrane, nacionalne sigurnosti i kaznenog prava te pristupa javnih tijela osobnim podacima”, (ii) sudsku praksu, (iii) ukupnu procjenu relevantnog pravnog okvira, među ostalim u pogledu pristupa vlade podacima, (iv) postojanje djelotvornih i provedivih prava ispitanika, (v) upućivanje na jedno ili više učinkovitih funkcionalnih neovisnih nadzornih tijela (umjesto toga, novi test odnosi se na „tijelo odgovorno za provedbu zaštite ispitanika u vezi s obradom osobnih podataka”).
15. Iako se priznaje da Preporuke o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva sadrže tek nešto pojedinosti o tom aspektu, EDPB podsjeća na svoju izjavu da „daljnji prijenosi osobnih podataka od prvotnog primatelja u neku drugu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju ne smiju ugroziti razinu zaštite fizičkih osoba čiji se podaci prenose, osigurani u Uniji”, što se ne može tumačiti kao da ne uključuje potrebu za neovisnim nadzornim tijelom i učinkovitim i provedivim pravima ispitanika. Stoga EDPB potiče Komisiju da posebno razmotri te promjene i dodatno razradi svoju procjenu novog testa zaštite podataka.
16. EDPB razumije da bi se novim pravilima o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje trebala osigurati dodatna fleksibilnost. Međutim, EDPB poziva Komisiju da prati praktičnu primjenu tih pravila. To je posebno važno u pogledu nove ovlasti ministra za donošenje propisa kojima se utvrđuje i odobrava prijenos, na temelju novog testa zaštite podataka, na bilo koji način, među ostalim upućivanjem na geografske sektore unutar zemlje, voditelje obrade ili izvršitelje obrade, primatelje podataka, vrstu

¹³ Vidjeti uvodnu izjavu 37. Mišljenja EDPB 15/2021.

¹⁴ U izbrisanoj odredbi članka 74.A stavka 4. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. naveden je popis kriterija koji su identični onima iz članka 36. stavka 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva.

podataka, sredstva prijenosa i pravne instrumente. I dalje je nejasno, na primjer, kako bi određeni voditelj obrade ili izvršitelj obrade sa sjedištem u trećoj zemlji koja se ne smatra primjerenom prošao test zaštite podataka kad je riječ o djelotvornoj pravnoj zaštiti ili pravima ispitanika koja još nisu utvrđena u pravnom okviru te treće zemlje.

17. Nadalje, EDPB poziva Komisiju, s obzirom na to da to nije potpuno jasno iz teksta zakona, da u svojoj odluci pojasni kako kriterij „poželjnosti olakšavanja prijenosa osobnih podataka u Ujedinjenu Kraljevinu i iz nje” (članak 74.AA stavak 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018.) nije element testa zaštite podataka, nego tek dodatni čimbenik koji ministar može razmotriti ako su kriteriji testa u potpunosti ispunjeni. U tom pogledu EDPB poziva Komisiju da prati praktične posljedice članka 74.AA stavka 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. jer tek treba vidjeti kakav će utjecaj u tom kontekstu imati „poželjnost olakšavanja prijenosa osobnih podataka u Ujedinjenu Kraljevinu i iz nje”.

2.1.3. Automatizirano donošenje odluka

18. EDBP prima na znanje članak 80. DUAA-e kojim se uvode važne promjene u vezi s tim kako je automatizirano donošenje odluka regulirano u Ujedinjenoj Kraljevini. EDPB primjećuje da se u DUAA-i primjenjuje blaži pristup, što predstavlja odstupanje od restriktivnijeg pristupa EU-a. Ispitanici općenito više nemaju pravo da se na njih ne primjenjuju automatizirane odluke, osim u slučajevima povezanim s osjetljivim podacima. Novim člancima od 50.A do 50.D Zakona o zaštiti podataka iz 2018. tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu donositi važne odluke primjenom automatiziranih postupaka neovisno o tome na koju se zakonitu osnovu oslanjaju, pod uvjetom da provode odgovarajuće zaštitne mjere. Te zaštitne mjere uključuju pružanje informacija ispitaniku o važnim odlukama donesenima na temelju automatiziranih sredstava i povezane obrade osobnih podataka, slično članku 11. i uvodnoj izjavi 38. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Nadalje, ispitaniku se mora omogućiti da iznese primjedbe u vezi s takvim odlukama, da od voditelja obrade zatraži ljudsku intervenciju radi preispitivanja automatizirane odluke te da ospori takvu odluku¹⁵.
19. Zbog toga se u zakonu veća važnost pridaje osiguravanju transparentnosti, ljudskog preispitivanja i kontrole rizika nego ograničavanju upotrebe automatiziranog donošenja odluka. Iako Komisija priznaje tu promjenu u uvodnoj izjavi 43. i analizira je u uvodnoj izjavi 47., EDPB poziva Komisiju da detaljnije objasni zašto smatra da novi pristup i dalje pruža dostatnu razinu zaštite. U skladu s tim EDPB potiče Komisiju da u konačnoj odluci o primjerenosti detaljnije razmotri tu znatnu promjenu.
20. Osim toga, EDPB prima na znanje diskrecijsko pravo dodijeljeno ministru u kontekstu automatiziranog donošenja odluka¹⁶. Prema shvaćanju EDPB-a ministar ima široko diskrecijsko pravo u pogledu određivanja onoga što se smatra „značajnim sudjelovanjem ljudi” i „važnom odlukom sa sličnim znatnim učinkom”. Područje primjene i diskrecijska priroda tih ovlasti mogli bi izazvati znatnu zabrinutost, npr. zbog njihova opsega, posebno s obzirom na regulatorno okruženje koje se brzo mijenja i napredak u području automatiziranih tehnologija, kao što je umjetna inteligencija. EDPB stoga poziva Europsku komisiju da analizira te nove ovlasti nadležnog ministra i prati sve promjene u tom pogledu.
21. U tom kontekstu EDPB posebno ukazuje na ulogu i važnost prava ispitanika na ljudsku intervenciju. U Preporukama o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva naglašava se važnost tog prava, posebno prava na izražavanje stajališta, objašnjenje

¹⁵ Članak 50.C stavak 2. Zakona o zaštiti podataka iz 2018.

¹⁶ Vidjeti uvodnu izjavu 46. Nacrta odluke.

odluke donesene nakon takve procjene ili osporavanje odluke¹⁷. Iako je pravo na ljudsku intervenciju sve u svemu i dalje jedna od ključnih zaštitnih mjera u slučaju automatiziranog donošenja odluka, EDPB napominje da je u okvir za izvršavanje zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine uvedeno novo izuzeće kojim se tijelima za izvršavanje zakonodavstva dopušta da ne primjenjuju zaštitne mjere navedene u članku 50.C stavku 2. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., na primjer kako bi se izbjeglo ometanje istrage¹⁸. U skladu s tim izuzećem automatizirana odluka treba se ponovno razmotriti uz značajno sudjelovanje ljudi „čim to bude razumno izvedivo” nakon donošenja odluke¹⁹.

22. Uvođenje takvih izuzeća moglo bi ugroziti prava i slobode ispitanika ne bude li se pomno pratilo. U tu se svrhu zahtjev za pravodobnim preispitivanjem propisan izuzećem mora pažljivo primjenjivati kako bi se izbjegli nedostaci u nadzoru. Preširoko tumačenje kriterija u vezi sa sudjelovanjem ljudi ili odgoda preispitivanja mogli bi dovesti do neodgovarajućeg nadzora i smanjenja odgovornosti. U tom kontekstu EDPB podsjeća na sudsku praksu Suda EU-a, posebno na presudu Suda o evidenciji podataka o putnicima, kojom je utvrđeno da prije nego što se rezultati automatiziranih sustava za profiliranje i uspoređivanje mogu iskoristiti, treba prethoditi značajno i temeljito preispitivanje koje provodi čovjek²⁰. Stajalište Suda EU-a o prethodnom preispitivanju koje provodi čovjek u kontekstu evidencije podataka o putnicima pruža važne smjernice o provedbi zaštitnih mjera u vezi s automatiziranim donošenjem odluka utvrđenih u Direktivi o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Budući da je značajna ljudska intervencija ključna za usklađenost sa zaštitnim mjerama u automatiziranom donošenju odluka, EDPB poziva Komisiju da u odluku uvrsti svoju evaluaciju tog novog izuzeća i da prati njegovu provedbu u praksi.

2.1.4. Zahtjevi povezani s evidentiranjem

23. EDPB je u svojim Preporukama 01/2021 podsjetio da bi mjere iz okvira za zaštitu podataka u trećoj zemlji kojima se nadležnom tijelu omogućuje da dokaže svoju usklađenost „trebale [...] uključivati vođenje evidencije ili datoteka zapisnika o aktivnostima obrade tijekom odgovarajućeg vremenskog razdoblja”²¹. Komisija u svojem Nacrtu odluke uzima na znanje da takva obveza i dalje postoji u okviru Ujedinjene Kraljevine, ali DUAA-om je izmijenjena jer voditelj obrade podataka više nije obavezan evidentirati konkretan razlog za ostvarivanje uvida ili otkrivanje osobnih podataka²². Uklanjanje te obveze odstupa od zahtjeva Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, kojima se predviđa sveobuhvatna evidencija kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost. Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva propisuje se detaljna evidencija kojom se dokazuje zakonita obrada, uključujući obrazloženje za pristup, kako bi se provodile revizije i spriječila zlorabica. To što u okviru novog sustava nije obvezno evidentiranje obrazloženja, moglo bi voditeljima obrade i nadzornim tijelima otežati provjeru zakonitosti pristupa podacima. EDPB poziva Komisiju da u svojoj konačnoj odluci dodatno razmotri te blaže zahtjeve za evidentiranje te da prati utječe li ta izmjena negativno na nadzor i ostvarivanje prava ispitanika.

¹⁷ Vidjeti uvodnu izjavu 66. Preporuka EDPB-a 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, donesenih 2. veljače 2021.

¹⁸ Članak 50.C stavak 4. točka (b) DUAA-e.

¹⁹ Vidjeti i informativni članak Ministarstva za znanost, inovacije i tehnologiju u vezi sa Zakonom o korištenju i pristupu podacima: Opća uredba Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i Zakon o zaštiti podataka, objavljen 27. lipnja 2025., str. 14., <https://www.gov.uk/government/publications/data-use-and-access-act-2025-factsheets/data-use-and-access-act-factsheet-uk-gdpr-and-dpa>.

²⁰ Presuda od 21. lipnja 2022., C-817/19, EU:C:2022:491. t. 179.

²¹ Vidjeti uvodnu izjavu 66. Preporuka EDPB-a 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, donesenih 2. veljače 2021.

²² Vidjeti uvodne izjave 48. i 49. Nacrta odluke.

2.1.5. Izuzeća radi nacionalne sigurnosti za tijela za izvršavanje zakonodavstva

24. U članku 88. DUAA-a ažuriraju se postojeća izuzeća radi nacionalne sigurnosti na temelju okvira za izvršavanje zakonodavstva kako bi se uzela u obzir ona koja su dostupna u okviru Opće uredbe o zaštiti podataka Ujedinjene Kraljevine i sustava obavještajnih službi²³. Iako tijela za izvršavanje zakonodavstva već mogu ograničiti određene obveze na temelju zaštite nacionalne sigurnosti, kao što su one koje se odnose na prava ispitanika, članak 78.A Zakona o zaštiti podataka iz 2018.²⁴ uključivat će i većinu načela zaštite podataka²⁵ i određene zahtjeve za međunarodni prijenos podataka²⁶ kao odredbe koje se mogu prestati primjenjivati ako je to potrebno u svrhu zaštite nacionalne sigurnosti. Usto, u takvim se okolnostima mogu prestati primjenjivati neke ovlasti povjerenika za informiranje u vezi s pristupom u svrhu provedbe inspekcija i poduzimanja mjera²⁷.
25. Te se izmjene ne spominju ni u Nacrtu odluke ni u Nacrtu odluke o primjerenosti u skladu s člankom 45. Opće uredbe o zaštiti podataka. Međutim, EDPB smatra da je od presudne važnosti procijeniti ta proširena izuzeća u odnosu na načela nužnosti i proporcionalnosti. U tom kontekstu EDPB podsjeća na drugo od četiri takozvana „europska temeljna jamstva”: svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih ovom Poveljom mora poštovati bit tih prava i sloboda te, podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba²⁸. EDPB je zabrinut zbog izuzeća u vezi s ključnim načelima zaštite podataka, zahtjevima za međunarodni prijenos i ovlastima povjerenika za informiranje.
26. U skladu s revidiranim pravilom, pet od šest načela zaštite podataka mogu se prestati primjenjivati ako je to potrebno radi zaštite nacionalne sigurnosti²⁹. Tim se načelima propisuje, među ostalim, da svrha izvršavanja zakonodavstva u koju se prikupljaju osobni podaci mora biti posebna, izričita i zakonita te da osobni podaci moraju biti primjereni, bitni i ograničeni na ono što je nužno za svrhe u koje se obrađuju. Također se navodi da osobni podaci moraju biti točni i pohranjeni samo onoliko dugo koliko je to potrebno. Kako je prethodno navedeno, buduća izuzeća, osim toga, obuhvaćaju neke zahtjeve za međunarodni prijenos, kao što je takozvani drugi uvjet za međunarodne prijenose iz članka 73. stavka 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. U skladu tim uvjetom prijenosi se temelje ili na propisima o primjerenosti, odgovarajućim zaštitnim mjerama ili, ako nijedno od toga nije primjenjivo, na posebnim okolnostima. Izuzeća utječu i na ovlasti povjerenika za informiranje, npr. na ovlast za izdavanje zahtjeva za dostavu informacija i zahtjeva za izvršenje³⁰.

²³ Vidjeti i informativni članak Ministarstva za znanost, inovacije i tehnologiju u vezi sa Zakonom o korištenju i pristupu podacima: Opća uredba Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i Zakon o zaštiti podataka, objavljen 27. lipnja 2025., str. 14., <https://www.gov.uk/government/publications/data-use-and-access-act-2025-factsheets/data-use-and-access-act-factsheet-uk-gdpr-and-dpa>.

²⁴ DUAA će se postupno uvoditi u nekoliko faza. Glavne izmjene zakonodavstva o zaštiti podataka u dijelu 5. DUAA-e stupit će na snagu u trećoj fazi, otprilike šest mjeseci nakon kraljevskog odobrenja, <https://www.gov.uk/guidance/data-use-and-access-act-2025-plans-for-commencement>.

²⁵ Članak 78.A stavak 1., stavak 2 točka (a) i stavak 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., kako je uveden člankom 88. DUAA-e.

²⁶ Članak 78.A stavak 1., stavak 2 točka (d) i stavak 4. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., kako je uveden člankom 88. DUAA-e.

²⁷ Članak 78.A stavak 1. te stavak 2 točke (e), (f) i (g) Zakona o zaštiti podataka iz 2018., kako je uveden člankom 88. DUAA-e.

²⁸ Preporuke 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora, donesene 10. studenog 2020., str. 10.

²⁹ U skladu s člankom 78.A stavcima 2. i 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., dio 3. poglavlja 2. tog zakona ne primjenjuje se ako je to potrebno u svrhu zaštite nacionalne sigurnosti, osim (a) članka 35. stavka 1. (prvo načelo zaštite podataka) u mjeri u kojoj se njime propisuje zakonita obrada osobnih podataka; (b) članka 35. točaka od 2. do 5. (zakonitost obrade i ograničenja osjetljive obrade); (c) članka 42. (zaštitne mjere: osjetljiva obrada) i (d) Prilog 8. (uvjeti za osjetljivu obradu).

³⁰ U zahtjevima za dostavu informacija od voditelja obrade ili izvršitelja obrade zahtijeva se da povjereniku pruži informacije koje su mu razumno potrebne za obavljanje dužnosti. Izdavanjem naloga za izvršenje povjerenik može, ako se uvjeri da

27. EDPB napominje da iako očigledno odstupaju od Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, izuzeća su vrlo slična iznimkama i ograničenjima za nacionalnu sigurnost predviđenima u članku 11. modernizirane Konvencije Vijeća Europe br. 108 („Konvencija br. 108+“)³¹, koju je Ujedinjena Kraljevina potpisala 10. listopada 2018., ali koju na dan donošenja ovog mišljenja još nije ratificirala i konvencija nije stupila na snagu³². U tom pogledu EDPB podsjeća da je Savjetodavni odbor Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (T-PD) nedavno izdao Smjernice o općim načelima iz članka 11. Konvencije br. 108+³³.
28. U svojim smjernicama Vijeće Europe izričito naglašava da se nijedna iznimka ne primjenjuje, među ostalim, na proporcionalnost i legitimitet svrhe načela obrade. To znači da se mora osigurati proporcionalnost obrade podataka te da moraju postojati zahtjevi za obradu osobnih podataka u zakonite svrhe. U skladu sa smjernicama T-PD-a EDPB je i dalje posebno oprezan u pogledu svih izuzeća od načela proporcionalnosti i zahtjeva za obradu osobnih podataka u zakonite svrhe. Osim toga, EDPB smatra da bi svim izuzećima u vezi s ovlasti nadzornog tijela trebalo pristupiti s oprezom. Iako posebni zahtjevi u vezi s nadzornim aktivnostima, kao što su sigurnosne provjere, mogu biti primjereni u kontekstu obrade povezane s nacionalnom sigurnošću, od presudne je važnosti osigurati učinkovit nadzor kako bi se spriječio nedostatak nadzora. U istom duhu, člankom 11. stavkom 3. Konvencije br. 108+ propisano je da se izuzećima od njezina članka 15.³⁴ „ne dovodi u pitanje zahtjev da aktivnosti obrade u svrhe nacionalne sigurnosti i obrane podliježu neovisnom i učinkovitom preispitivanju i nadzoru u skladu s nacionalnim zakonodavstvom” stranaka Konvencije. Nadalje, sva izuzeća trebalo bi tumačiti što je restriktivnije moguće. Činjenica da se osobni podaci obrađuju za potrebe nacionalne sigurnosti sama po sebi ne bi trebala biti dovoljna za pozivanje na izuzeće. Trebalo bi biti jasno da se izuzeće u vezi sa sustavom zaštite podataka mora primjenjivati na pojedinačnoj osnovi i samo ako je to nužno i razmjerno³⁵.
29. Budući da se to pitanje ne razmatra u nacrtima odluka o primjerenosti, EDPB poziva Komisiju da dopuni svoju procjenu iz Nacrta odluke te da posebno prati praktičnu primjenu izuzeća radi nacionalne sigurnosti koja se odnose na tijela za izvršavanje zakonodavstva.

2.1.6. Zajedničko vođenje obrade koju provode obavještajne agencije i tijela za izvršavanje zakonodavstva u Ujedinjenoj Kraljevini

30. Na temelju izmjena proizašlih iz DUAA-e EDPB napominje da aktivnosti obrade koje provode tijela nadležna za izvršavanje zakonodavstva mogu u posebnim okolnostima biti obuhvaćene pravilima koja se uobičajeno primjenjuju na obradu osobnih podataka koju provode nacionalna sigurnosna tijela³⁶. Drugim riječima, podložno uvjetima utvrđenima u članku 89. DUAA-e, sustav zaštite podataka za

pojedinaac ne ispunjava određene obveze u pogledu zaštite podataka, zahtijevati od dotičnog pojedinca da poduzme određene mjere (ili da se suzdrži od poduzimanja određenih mjera).

³¹ Protokol o izmjeni Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (CETS br. 223).

³² <https://www.coe.int/en-GB/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=223>.

³³ <https://rm.coe.int/t-pd-2021-7rev13-interpretation-of-general-principles-article-11-c108-1680b6c146>.

³⁴ U članku 15. Konvencije br. 108+ navodi se kako stranke Konvencije osiguravaju usklađenost s odredbama Konvencije tako što predviđaju jedno ili više nadzornih tijela.

³⁵ Vidjeti i članak 11. Konvencije br. 108+ u kojem se navodi da iznimke trebaju biti propisane zakonom, poštovati bit temeljnih prava i sloboda te predstavljati nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu. U skladu sa smjernicama TP-D-a o općim načelima članka 11., to podrazumijeva da se trebaju odvagati predmetni interesi tako da se potreba za propisivanjem iznimaka u vezi s određenim odredbama Konvencije razmotri sa stajališta utjecaja na poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda pojedinaca te da se odluka obrazloži.

³⁶ Vidjeti uvodnu izjavu 72. Nacrta provedbene odluke Komisije u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, koja je u tom pogledu jednako relevantna za oba mišljenja EDPB-a (vidjeti i prethodni odjeljak 4.).

obradu radi nacionalne sigurnosti utvrđen u dijelu 4. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. proširuje se na obradu podataka koju provode tijela za izvršavanje zakonodavstva.

31. Komisija naglašava da uvjeti iz članka 89. DUAA-e pružaju stroge zaštitne mjere: nadležno tijelo mora se u propisima koje donosi ministar utvrditi kao „kvalificirano nadležno tijelo”; ministar, osim toga, mora odrediti posebnu aktivnost obrade koju u svrhu zaštite nacionalne sigurnosti provodi kvalificirano nadležno tijelo kao zajednički voditelj obrade s najmanje jednom obavještajnom službom³⁷.
32. Iako priznaje da te zaštitne mjere podrazumijevaju znatna ograničenja, EDPB poziva Komisiju da prati praktičnu provedbu tih pravila. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti osiguravanju da se dio 4. Zakona o zaštiti podataka iz 2018. primjenjuje isključivo na postupke obrade za potrebe nacionalne sigurnosti, bez proširenja na druge kontekste. Iako države imaju široko diskrecijsko pravo u pitanjima nacionalne sigurnosti, što priznaje i Europski sud za ljudska prava³⁸, EDPB smatra da se prijetnje nacionalnoj sigurnosti moraju razlikovati po svojoj prirodi, ozbiljnosti i posebnim okolnostima od općih rizika za javnu sigurnost ili teških kaznenih djela. Samo je u takvim slučajevima djelovanje tijela za izvršavanje zakonodavstva u okviru sustava zaštite podataka u vezi s obavještajnim službama usklađeno s načelima nužnosti i proporcionalnosti³⁹. EDPB, osim toga, smatra da je potrebno pratiti jesu li kvalificirana nadležna tijela u praksi sposobna jasno razlikovati različite svrhe obrade i tako se pridržavati odgovarajućeg pravnog okvira.

2.1.7. Pravo pristupa

33. U DUAA-i se navodi da ispitanici imaju pravo na relevantne informacije samo ako ih voditelj obrade može pružiti na temelju razumnog i razmjernog pretraživanja. Ta je izmjena uvedena i u sustav izvršavanja zakonodavstva i u sustav nacionalne sigurnosti⁴⁰.
34. Komisija navodi da je riječ o pojašnjenju u skladu s utvrđenim standardima osmišljenima u okviru nacionalne sudske prakse, kojima se uzimaju u obzir i interesi ispitanika. Međutim, EDPB smatra da bi trebalo detaljnije pojasniti kako se tumači koncept „razumno i razmjerno pretraživanje”, među ostalim i s obzirom na to da ga članak 14. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva ne sadržava. EDPB priznaje da doista mogu postojati slučajevi kad bi se moglo smatrati da nastojanja voditelja obrade da utvrdi i pronađe informacije o ispitaniku nisu razumna i razmjerna a da se u osnovi zadrži istovjetna razina zaštite⁴¹. Međutim, važno je na odgovarajući način definirati koncept „razumnog i proporcionalnog pretraživanja”, koji bi se, prema mišljenju EDPB-a, trebao tumačiti usko i dovoljno ujednačeno. Nadležna tijela trebala bi koncept „razumnosti i proporcionalnosti” dosljedno tumačiti, na temelju sudske prakse ili smjernica nadzornog tijela, jer bi primjena tog koncepta mogla dovesti do različitih standarda za ostvarivanje prava na pristup, posebno ovisno o razini tehničkih i organizacijskih mjera koje je voditelj obrade uspostavio za obradu zahtjeva za pristup. EDPB poziva Komisiju da prati je li pravo na pristup neopravdano ograničeno.

³⁷ Vidjeti uvodnu izjavu 73. Nacrta provedbene odluke Komisije u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, koja je u tom pogledu jednako relevantna za oba mišljenja EDPB-a (vidjeti i prethodni odjeljak 4.).

³⁸ *ESLJ, Big Brother Watch i drugi protiv Ujedinjene Kraljevine*, 25. svibnja 2021., t. 350.

³⁹ Kad je riječ o primjeni testa nužnosti i proporcionalnosti na zakonodavstvo država članica kojim se javnim tijelima omogućuje zadržavanje osobnih podataka i pristup njima, iz sudske prakse Suda EU-a proizlazi da se legitimni ciljevi, kao što su nacionalna sigurnost ili borba protiv teških kaznenih djela, razlikuju i da bi se stoga mogle opravdati različite vrste zadiranja. Vidjeti Sud EU-a, spojeni predmeti C-511/18, C-512/18 i C-520/18, *La Quadrature du Net* i drugi, 6. listopada 2020.

⁴⁰ Članak 78. stavci 3. i 4. DUAA-e o izmjeni članaka 45. i 94. Zakona o zaštiti podataka iz 2018..

⁴¹ To bi, na primjer, mogao biti slučaj kad se pretražuju zaplijenjeni uređaji koji još nisu analizirani ili dešifrirani.

2.1.8. Nadzor i pravna zaštita

35. EDPB napominje da su sustav nadzora nad agencijama za izvršavanje zakonodavstva na temelju Zakona o zaštiti podataka iz 2018. i Zakona o istražnim ovlastima iz 2016. te mehanizmi pravne zaštite dostupni na temelju dijela 3. Zakona o zaštiti podataka iz 2018., Zakona o istražnim ovlastima iz 2016. i Zakona o ljudskim pravima iz 1998. uglavnom ostali nepromijenjeni. Konkretno, nadzor u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje osiguravaju, uz Ured povjerenika za informiranje („ICO”), razni povjerenici, tj. povjerenik za istražne ovlasti („IPC”), kojem pomažu drugi pravosudni povjerenici, te povjerenik za biometrijske podatke i nadzorne kamere.
36. Kako je Komisija objasnila u uvodnoj izjavi 97. Nacrta odluke, Zakonom o izmjenama istražnih ovlasti iz 2024. uvedene su neznatne izmjene, posebno uvođenjem zamjenika povjerenika za istražne ovlasti kojima povjerenik za istražne ovlasti može delegirati određene ovlasti ako nije dostupan ili nije u mogućnosti obavljati svoje funkcije. Ti zamjenici povjerenika za istražne ovlasti moraju biti pravosudni povjerenici, a imenuje ih povjerenik za istražne ovlasti.
37. EDPB sa zadovoljstvom primjećuje da su odbačene nekadašnje zamisli iz Prijedloga zakona o zaštiti podataka i digitalnim informacijama, koji je prethodio DUAA-i, u vezi s ukidanjem funkcije povjerenika za biometrijske podatke i nadzorne kamere i prijenosom njegovih zadaća na povjerenika za istražne ovlasti⁴². U tom pogledu EDPB poziva Komisiju da tijekom svojeg praćenja i budućih preispitivanja Nacrta odluke posveti dodatnu pozornost i detaljnije procijeni ulogu povjerenika za biometrijske podatke i nadzorne kamere u sustavu nadzora.
38. Kako je EDPB već naglasio u Mišljenju 14/2021, Ured povjerenika za informiranje ima potrebne ovlasti, koje su usko povezane s ovlastima nadzornih tijela država članica EU-a utvrđenima u članku 58. OUZP-a. Osim toga, to što postoje učinkovite sankcije, kako je EDPB već istaknuo, važno je za osiguravanje poštovanja pravila⁴³.
39. EDPB pozitivno ocjenjuje politiku transparentnosti Ureda povjerenika za informiranje i dostupnost statističkih i analitičkih podataka, uključujući primjere, o provedbenim aktivnostima Ureda povjerenika za informiranje u odnosu na tijela za izvršavanje zakonodavstva⁴⁴. U tom pogledu EDPB primjećuje tendenciju nadzornog tijela Ujedinjene Kraljevine da izriče ukore ako policijske snage krše zakonodavstvo o zaštiti podataka. Važna iznimka je zahtjev za izvršenje koji je izdan Državnom odvjetništvu Ujedinjene Kraljevine u siječnju 2024.⁴⁵ EDPB smatra pozitivnim i to što je od donošenja Provedbene odluke 2021/1773 Ured povjerenika za informiranje objavio brojne kodekse prakse, smjernice, mišljenja i druge slične dokumente za relevantne strane.
40. EDPB napominje i da će se stupanjem na snagu DUAA-e preoblikovati struktura neovisnog nadzora Ureda povjerenika za informiranje, koji je prethodno bio ustrojen kao tijelo pojedinac (*corporation sole*), tako što će se uspostaviti Povjerenstvo za informiranje (IC), odnosno pravna osoba⁴⁶.
41. EDPB iznosi početnu analizu mogućih posljedica te promjene u svojem Mišljenju 26/2025 o Nacrtu provedbene odluke Komisije u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 o primjerenoj zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenoj Kraljevini. Opažanja i preporuke iz tog mišljenja u potpunosti su valjani i u kontekstu nadzora i praćenja u području izvršavanja zakonodavstva.

⁴² Vidjeti <https://www.gov.uk/government/organisations/biometrics-and-surveillance-camera-commissioner>.

⁴³ Mišljenje EDPB-a 14/2021, t. 112.

⁴⁴ Vidjeti, npr., detaljne skupove podataka o pritužbama u području zaštite podataka dostupne na <https://ico.org.uk/action-weve-taken/complaints-and-concerns-data-sets/data-protection-complaints/>

⁴⁵ <https://ico.org.uk/action-weve-taken/enforcement/crown-prosecution-service-1/>.

⁴⁶ Vidjeti novi članak 114.A Zakona o zaštiti podataka iz 2018. i članak 6. DUAA-e.

42. Konkretno, EDPB poziva Komisiju da dopuni nacrt odluke o primjerenosti dodatnim pojedinostima, prvenstveno o strukturi i organizaciji Povjerenstva za informiranje, imenovanju i razrješenju članova Povjerenstva za informiranje, a posebno o imenovanju neizvršnih članova koje obavlja ministar. EDPB, osim toga, smatra da bi Komisija u budućim preispitivanjima posebnu pozornost trebala posvetiti tome kako Povjerenstvo za informiranje ostvaruje ravnotežu između različitih zadaća i interesa. Nadalje, EDPB poziva Komisiju da poduzme daljnje mjere na temelju rezultata javnog savjetovanja o obradi pritužbi⁴⁷, koje je 22. kolovoza 2025. objavio Ured povjerenika za informiranje, te da prati politike koje će Povjerenstvo za informiranje osmisliti.
43. S obzirom na prethodno navedeno, EDPB iznova naglašava da bi Komisija trebala pomno pratiti primjenu korektivnih ovlasti i pravnih lijekova koji su na raspolaganju uključenim stranama u okviru za zaštitu podataka u Ujedinjenoj Kraljevini.

3. PREISPITIVANJE, TRAJANJE I PRODULJENJE ODLUKE

44. EDPB napominje da se Nacrt odluke primjenjuje šest godina, tj. do 27. prosinca 2031., te primjećuje da je Ujedinjena Kraljevina i dalje jedina treća zemlja čije odluke o primjerenosti sadržavaju klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti. EDPB razumije da novi pravni okvir zasluži posebnu pozornost pa poziva Komisiju da pažljivo prati provedbu DUAA-e, uključujući najvažnije aspekte iz ovog mišljenja i s tim povezane promjene u Ujedinjenoj Kraljevini. EDPB primjećuje i da se „klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti” kombinira s obveznim periodičnim preispitivanjem utvrđenim u članku 36. stavku 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, koje bi se trebalo provoditi najmanje svake četiri godine.
45. EDPB prima na znanje da Komisija namjerava provesti preispitivanje na kraju četverogodišnjeg razdoblja na temelju kojeg će pripremiti javno izvješće. EDPB pozdravlja namjeru da se provede preispitivanje, koje ima drukčiju svrhu od klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti i važnu ulogu u praćenju pravnog okvira, posebno u pogledu odgovornosti. EDPB stoga poziva Komisiju da preispitivanje provede u zakonskom roku navedenom u članku 36. stavku 3. Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, uzimajući u obzir i elemente koji su već navedeni u Provedbenoj odluci Komisije 2021/1773⁴⁸ te sve daljnje relevantne promjene.
46. Osim toga, EDPB smatra da je analiza iz Provedbene odluke Komisije 2021/1773 o suspenziji i stavljanju izvan snage odluke⁴⁹ i dalje valjana. EDPB smatra da bi se radi pravne sigurnosti takvo pojašnjenje moglo navesti u konačnoj odluci o primjerenosti.
47. EDPB pozdravlja činjenicu da se uvodna izjava 68. Nacrta odluke odnosi na ulogu EDPB-a, kao i skupina civilnog društva i drugih dionika u mehanizmu periodičnog preispitivanja, u skladu s Preporukama EDPB-a 01/2021⁵⁰. Kad je riječ o praktičnom sudjelovanju EDPB-a i njegovih predstavnika u pripremi i provedbi budućeg preispitivanja, EDPB ponavlja da bi mu prije preispitivanja svu relevantnu dokumentaciju trebalo pravovremeno dostaviti u pisanom obliku.
48. S obzirom na posebne značajke Nacrta odluke, EDPB poziva Komisiju da detaljno pojasni elemente koji se odnose na trajanje, praćenje, suspenziju, opoziv, izmjenu i produljenje odluke.

⁴⁷ <https://ico.org.uk/about-the-ico/ico-and-stakeholder-consultations/2025/08/ico-consultation-on-draft-changes-to-how-we-handle-data-protection-complaints/>; <https://ico.org.uk/media2/nrljbhr2/proposed-dpt-framework-20250822.pdf>.

⁴⁸ Vidjeti uvodne izjave od 165. do 167. Provedbene odluke Komisije 2021/1773.

⁴⁹ Ibid., vidjeti uvodne izjave od 168. do 171.

⁵⁰ Uvodna izjava 19. Preporuka EDPB-a 01/2021 o kriteriju primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva, donesenih 2. veljače 2021.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

Anu Talus